

Jaarverslag 2020

Centrum Veilige Sport Nederland

Arnhem, DEF 1.1

[#veiligesport](#)

centrum veilige
sport nederland

Voorwoord

Integriteit, integriteit en nog eens integriteit. Daar gaat het wat mij betreft de komende jaren om in de sport. Een integere sport zorgt immers voor plezier, ontwikkeling, prestatie, genieten en veel meer. In de voorbije jaren hebben we heel veel inspanningen geleverd die moeten leiden tot een integere Nederlandse sportcultuur. Vele stappen zijn gezet, maar dat betekent niet dat we er al zijn.

Dat blijkt ook uit het tweede jaarverslag van het Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN), over 2020, dat nu voor mij ligt. “Met het Centrum Veilige Sport Nederland is inmiddels een gedegen fundament gelegd waarin we verder kunnen groeien in voorlichting, preventie en het opvolgen van incidenten. Uiteraard samen met de sportbonden, de verenigingen en al onze ketenpartners”, schreef ik in het voorwoord in het eerste jaarverslag van het CVSN. Stond 2019 in het kader van groei en ontwikkelen, ik lees in dit jaarverslag dat er stevig is voortgebouwd op dit fundament. En dat is belangrijk want het Centrum is een belangrijke schakel in onze ambitie voor een integere Nederlandse sportcultuur. Dit jaarverslag houdt ons bij de les.

Zoals eerder voorspeld neemt het aantal meldingen nu eerst toe. Ten gevolge van voortdurende publiciteit over ernstig grensoverschrijdend gedrag, maar zeker ook omdat steeds meer mensen het Centrum of een van de samenwerkingspartners weten te vinden. Ik hoor en zie dat het Centrum mede door de onafhankelijke, integere en deskundige opstelling, vertrouwen geniet bij steeds meer mensen in de sport. In dit jaarverslag laat het

Centrum zien dat ze over een stevig zelf-reflecterend vermogen beschikt. Dat is belangrijk, vooral als je je werk grotendeels in vertrouwen en in beslotenheid moet doen. Dan is onderling sparren, elkaar scherp houden en transparant zijn over de ontwikkelingen hetgeen CVSN te doen staat. Ik zie dat het Centrum zich daar zeer bewust van is.

Terecht wordt in het jaarverslag ook aandacht besteed aan de effecten van het Corona-virus op de veiligheid in de sport. Of beter misschien, aan de effecten van alle tegenmaatregelen. En ook ik kan daar niet omheen. Het CVSN wijst ons erop dat het belangrijk is om altijd ook naar mogelijke ‘bijwerkingen’ op bijvoorbeeld de kwetsbare positie van kinderen te kijken. Wat betekende het bijvoorbeeld dat volwassenen ineens geweerd moesten worden? Lees erover in dit jaarverslag.

Eind 2017 gaf de Commissie de Vries ons de aanbeveling om een centrum voor veilige sport op te richten. In ieder geval in het begin binnen NOC*NSF en onder de verantwoordelijkheid van de Algemeen Directeur. Ik heb er geen moment spijt van gehad dat we deze aanbeveling vrijwel letterlijk hebben opgevolgd.

Nu ik het Jaarverslag 2020 van het CVSN heb ontvangen, is het aan mij om dit door te geleiden naar het bestuur en de leden van NOC*NSF. Ik doe dat met genoegen en ga er van uit dat zeker bij het Centrum goed gevolgd zal worden wat NOC*NSF, de sportbonden en andere partijen zoals de lokale en landelijke overheden, met deze rapportage zullen doen.

Juni '21
Gerard Dielessen,
Algemeen Directeur NOC*NSF

Inleiding

Het Centrum Veilige Sport Nederland heeft in 2020 verder gebouwd op het fundament dat de sport de jaren ervoor heeft gelegd. Verder bouwen op een geschiedenis van meer dan twintig jaar aan ontwikkeling van processen en reglementen, signaleren en melden, en preventie activiteiten. Zonder de groeiende samenwerking en uitwisseling met de sportbonden, en alle ketenpartners, zou dat onmogelijk zijn. Het jaar 2020 was voor het Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN) het eerste volledige jaar in werkzaamheden en in rapportage. Het Centrum zal zich blijven inzetten voor de noodzaak om grensoverschrijdend gedrag en sociale veiligheid op de agenda's te houden. Het gaan normaliseren van het gesprek en het vanzelfsprekend gaan vinden om preventieve activiteiten te ondernemen is ons dagelijks doel. "Blijf je stil of praat je erover?" zoals we dat in onze campagne aan iedereen vragen.

Mede door het onder invloed van de Corona maatregelen herhaalde sluiten en openen van de sportaccommodaties heeft het CVSN het hele jaar door een gestage doorstroom aan vragen afgehandeld. Het was goed te constateren dat verenigingen het hele jaar alert zijn geweest op pupillen die zij reeds als kwetsbaar in beeld hadden. Het aantal contacten met het CVSN is gestegen ten opzichte

van 2019, wij zien dit als een zeer positieve ontwikkeling. Deze groei maakt echter ook hiaten in onze ketenaanpak als integriteitsstelsel duidelijk. In dit jaarverslag zijn een aantal kritische constatering opgenomen. Ook dat vinden we positief, inzicht betekent ook kansen voor verbetering.

In het voorjaar verscheen de documentaire "Athlete A" over misstanden in de gymnastieksport binnen Team USA met als gevolg dat een veelvoud aan sporters zich wereldwijd uitsprak over misstanden in hun eigen land, zo ook in Nederland. Voor het CVSN de eerste keer dat er een dergelijk grote vraag bij ons werd neergelegd om op te vangen. Ondanks dat wij vanuit onze werkzaamheden en achtergronden gewend zijn met pijnlijke situaties om te gaan en aan te horen, heeft de veelheid aan gelijkende verhalen en de invloed op het hele leven van deze personen ook bij ons een enorme indruk achtergelaten.

In het jaarverslag staat dat er bij het Centrum inmiddels het spreekwoordelijke "rijp en groen" aan vragen en gesprekken binnenkomt. Het Centrum groeit gestaag door op de vraag die de sport aan ons stelt, bouwt door en zoekt mogelijkheden om hieraan te voldoen.

Miriam Reijnen
Coördinator Centrum Veilige Sport Nederland.

Inhoud

Voorwoord	2
Inleiding.....	3
Inhoud	4
Samenvatting	5
1. Organisatie	6
2. Cijfers CVSN en sportbonden	7
2.1 Case Management Systeem Sport en SpeakUp chat	7
2.2 CMSS cijferopbouw.....	8
2.3 Totaal aantal dossiers, meldingen en adviesgesprekken	8
2.4 Vertrouwenspersonen inzet	9
2.5 Niveau van sport.....	11
2.6 Communicatiekanalen en doorverwijzingen.....	11
2.7.Tucht en opvolging.....	12
2.8 Slachtoffers, melders en beschuldigen	14
2.9 Schendingen per categorie	17
3. Prevalentieonderzoek grensoverschrijdend gedrag	20
4. Maatschappelijke impact op de sport	21
4.1 Corona	21
4.2 Turnen: intimidatie en machtsmisbruik	21
4.3 Discriminatie	21
5.(gratis) VOG en sociale veiligheid preventie inzet	22
VOG deelname	23
6 Educatie,communicatie en media-aandacht	24
7.Opvallende zaken en kansen	26
7.1 Informatievoorziening voor melders	26
7.2 Beschuldigde zonder binding.....	27
7.3 Niet volledig benutten tucht mogelijkheden	27
7.4 Samenwerking sportbonden	28
Bijlage 1: Totaal aantal dossiers per sport	29
Bijlage 2: Onderbouwing cijfers CMSS	30
Bijlage 3 High5 Stappenplan	31
Colofon	32

Samenvatting

16.3% toename dossiers t.o.v. 2019

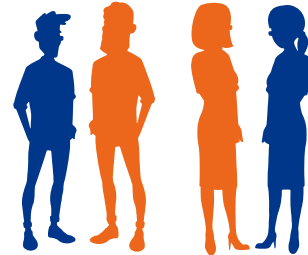

4.7% toename meldingen t.o.v. 2019

3.3% toename advies vragen t.o.v. 2019

58 melders, slachtoffers en beschuldigen begeleid door vertrouwenspersonen

- Dagelijkse meldingen aannemen
- Overleggen met sportbonden
- Contacten onderhouden met ISR, hulpverleningsorganisaties en politie

Kenniscentrum

 Scholing

 Webinars

 Internationale uitwisseling

10 trainingen verzorgd voor gebruikers

56 sportbonden aangesloten
2 service contracten afgesloten

Regeling Gratis VOG

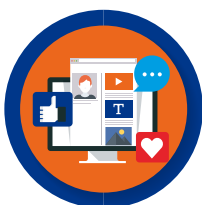
58 verenigingstrajecten gestart
31 webinars Sociale Veiligheid

Stijging 2.4%

Media Campagne

“bewustwording grensoverschrijdend gedrag”

- 3 video's
- Posters
- Flyers
- Meer dan 150 social media berichten

Beschikbaar voor verenigingen, sportbonden en gemeenten.

1. Organisatie

Het Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN) is in april 2019 van start gegaan als professionaliseringslag vanuit de aanbevelingen rapport De Vries (2017). Het CVSN is gespecialiseerd in grensoverschrijdend gedrag en stelt haar kennis en kunde aan alle NOC*NSF aangesloten sportbonden, verenigingen en leden ter beschikking. NOC*NSF draagt hiermee de gezamenlijke (financiële-)¹ verantwoordelijkheid van alle sportbonden uit om sociaal veilig sporten voor iedereen vanzelfsprekend te maken. Vanuit deze visie werkt het CVSN aan preventie en om het gesprek over grensoverschrijdend gedrag te normaliseren. Blijf je stil of praat je erover? Bij incidenten is het CVSN beschikbaar voor een ieder die daar het gesprek over wil aangaan, en wordt er meegedacht in advies naar een oplossing. Het overstijgende doel is recht te doen aan alle betrokkenen, de sport veiliger te maken, en met plezier te kunnen sporten.

Samen met de sportbonden, Doping Autoriteit en het Instituut Sportrechtspraak (ISR) vormt CVSN een keten om te werken aan een sociaal veilig sportklimaat. De afgelopen jaren heeft het CVSN haar netwerk weten uit te breiden met verschillende hulpverleningsorganisaties, gemeentelijke sportbedrijven en is er een goede werkrelatie met zedenpolitie tot stand gebracht.

Voor het Nationaal Sportakkoord thema 'Positieve sportcultuur' kijkt het CVSN mee in de uitvoering van de verschillende projecten om daar de minder positieve kant van sport onder de aandacht te houden. Waar het gaat om inclusie moet het gesprek ook gaan over uitsluiten, diversiteit en discrimineren, klein houden ten opzichte van transparantie in je handelen. Het CVSN neemt hier de rol van tegengeluid aan namens de melders.

Vanuit de Topsport afdeling van NOC*NSF is er een hechtere samenwerking ontstaan met het CVSN op het gebied van preventie, bewustwording en incidentopvolging. Zo wordt het CVSN standaard ingezet bij uitzendingen naar de Youth Olympic Games zowel voor de begeleiders als de sporters. De coördinator en verantwoordelijke casemanager zijn tevens aanwezig geweest bij het overleg van de prestatie managers.

De medewerkers van CVSN waren in 2020 als team onderdeel van de afdeling Corporate Affairs (CA) van NOC*NSF. Met de Unitmanager CA als verantwoordelijk manager en de coördinator CVSN als inhoudelijk leidinggevende. De coördinator CVSN is ook thema-expert op het gebied van grensoverschrijdend gedrag voor het team Integrity & Governance, eveneens onderdeel van CA.

De casemanagers zijn het eerste aanspreekpunt van het CVSN. Als hoofdtaak hebben de casemanagers het aannemen van meldingen en signalen en het begeleiden van verenigingen en sportbonden bij vragen, preventie en casuïstiek. Daarnaast houden zij zich bezig met het ontwikkelen van preventiematerialen, voorlichting en presentaties. Er zijn eind 2020 twee nieuwe casemanagers aangesteld wat het totaal in 2020 op vijf heeft gebracht. Naast de casemanagers beschikt CVSN over vijf vertrouwenspersonen, die persoonlijke begeleiding geven aan melders, slachtoffers of beschuldigen. De casemanagers en vertrouwenspersonen volgen al dan niet gezamenlijk doorlopend opleiding en intervisie.

De projectleider voor de regeling gratis VOG en een poule van 13 experts op zzp basis geven inspiratiesessies en verzorgen verenigingstrajecten. Tevens is er een helpdeskfunctie ingericht ter ondersteuning aan het project en verengingsbegeleiding bij aanvragen. Zie voor uitgebreide toelichting op deze inzet H5.

¹ Voor financiële verantwoording CVSN verwijzen wij naar het Jaarverslag NOC*NSF 2020.

2. Cijfers CVSN en sportbonden

Er wordt in dit hoofdstuk een selectie getoond van de geanonimiseerde cijferrapportage vanuit het Case Management Systeem Sport (CMSS) voor zowel CVSN als de sportbonden. De sportbonden kunnen zelfstandig rapportages maken voor verdiepende sport specifieke inzichten.

2.1 Case Management Systeem Sport en SpeakUp chat

De opdracht vanuit het rapport De Vries "Krijg overzicht van wat er gebeurt in het land!" kwam voort uit de aanbevelingen op het gebied van seksuele intimidatie en misbruik in de sport, er is echter in casuïstiek een veelvoud aan soorten gedragingen en schendingen te zien. Het is een positieve ontwikkeling dat de sport breed meer aandacht krijgt voor deze andersoortige gedragingen. Om het inzicht in gedragingen te vergroten is het van belang dat het CMSS door aangesloten gebruikers steeds meer toegepast wordt, structureel en volledig ingevoerd wordt en er onderling transparantie is over de opvolging van incidenten. Zo ontstaat er steeds meer een betrouwbaar overzicht

van de stand van zaken en de mogelijkheid tot vergelijkbare rapportages. Uniformiteit in incidentopvolging en invoerdiscipline in het CMSS heeft doorlopend de aandacht.

In 2020 waren er naast het CVSN 56 sportbonden en twee servicecontracten aangesloten op het CMSS, waardoor er in totaal 136 CMSS gebruikers zijn. Er zijn 59 SpeakUp chats actief. In het verslagjaar zijn er tien trainingen voor gebruikers gegeven.

Om de herkenbaarheid te vergroten van SpeakUp hebben de chats het logo van de betreffende sportbond of CVSN. Het SpeakUp systeem is voor melders te gebruiken om volledig anoniem te communiceren met de organisatie van keuze: de eigen sportbond of het CVSN. Het

SpeakUp systeem is in 2020 37 keer gebruikt waarvan voornamelijk door melders van de turncasuïstiek. Deze melders hebben bevestigd dat het fijn is dat zij in eerste instantie anoniem contact kunnen opnemen, informatie en/of advies kunnen inwinnen voordat de melder een beslissing neemt over een vervolgstap in zijn proces. Ook via andere communicatiekanalen kan er een anonieme melding binnenkomen, in totaal zijn er 115 dossiers geclassificeerd als anoniem. Dit zijn 106 meldingen en 9 adviesgesprekken. Het CVSN is in vrijwel alle dossiers in staat om uiteindelijk deze dossiers inhoudelijk wel met de sportbonden te delen, ook daar waar de melder in enkele gevallen nog steeds anoniem wil blijven voor de sportbond.

Voortgang implementatie:

- De hoeveelheid sportbonden die nu toegang hebben tot het systeem is aanzienlijk gegroeid, het is goed te constateren dat het CVSN en de sportbonden in de doorgaande implementatie succesvol zijn.
- De samenwerkende organisaties zijn lerend in administreren en hoe er naar uniformiteit toe gewerkt kan worden. Van belang is dat de proceslijn van een zaak goed inzichtelijk blijft, zo ontstaat ook de mogelijkheid van reflectie.
- Net als benoemd in het voorgaande jaarverslag wordt door een aantal sportbonden niet het eerste signaal en/of de initiële melding geadmineistreerd, maar pas dan als een formele melding is gedaan of ná het afsluiten van onderzoek waarbij een veroordeling heeft plaatsgevonden. Juist vroegtijdig in het proces administreren is in lijn met de meldplicht seksuele intimidatie maar ook matchfixing en doping. Het geeft de sportbond ook de gelegenheid vroegtijdig met de casemanagers te sparren over een te volgen aanpak, en ook hier de mogelijkheid op reflectie op het doorlopen proces.
- De anonieme SpeakUp chats van de sportbonden en de FIER chat zijn aan alle gebruikers CMSS beschikbaar gesteld als onderdeel van contactinformatie.

Het CVSN is actief in contact met alle aangesloten sportbonden en ondersteunt blijvend bij de implementatie en de gebruikersvragen².

2.2 CMSS cijferopbouw

Er worden zowel meldingen als adviesgesprekken geadmineistreerd. Onder adviesgesprekken wordt een veelzijdig beeld zichtbaar van vragen die bij het CVSN binnenkomen, zoals vragen over opleiding, te volgen processen bij incidenten op de vereniging, preventie en het opzetten daarvan. Aan vragen komt er bij het CVSN het spreekwoordelijke "rijp en groen" binnen. Overigens gebeurt het regelmatig dat een adviesgesprek binnen een aantal dagen een melding oplevert, dan wordt het dossier omgezet van adviesvraag naar melding. Zie bijlage 2 voor volledige uitleg over de opbouw van de cijfers.

- De sportbonden en het CVSN hebben gezamenlijk in 2020³ in totaal 864 dossiers in het CMSS aangemaakt, dit betreft zowel adviesgesprekken, meldingen als SpeakUp dossiers.
- Er is een selectie gemaakt van dossiers waardoor er 18 dossiers zijn verwijderd uit de telling. Dit zijn dossiers met invoerfouten, test of door een andere oorzaak niet bruikbare dossier.
- Er zijn 18 dossiers met het label "Enkel bond", deze zijn voor CVSN niet in te zien en daardoor niet te verwerken in deze rapportage.
- Dit maakt dat er in totaal 828 dossiers zijn aangemaakt in 2020 die gebruikt worden voor analyse (zie Tabel 1).

CVSN registreert vanuit de melder en maakt dus per melder een dossier aan, ook als dit gaat over dezelfde situatie en/of dezelfde

beschuldigde. Ieder melddossier is uniek in de telling. In de cijfers wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel meldingen er bij het CVSN binnenkomen en hoeveel direct bij de sportbonden.

Voor sport gerelateerde organisaties die niet bij NOC*NSF zijn aangesloten is het mogelijk om bij het CVSN een servicecontract af te sluiten. In 2020 hebben de Krajicek Foundation⁴, ENVOZ⁵ en NABV⁶ zich nieuw aangesloten bij het CVSN. Met de Nationale Raad voor zwemveiligheid (NRZ⁷) werden nieuwe afspraken gemaakt voor verlenging van de reeds bestaande overeenkomst.

2.3 Totaal aantal dossiers, meldingen en adviesgesprekken

In totaal zijn er drie verschillende soort tellingen gedaan. Er zijn tellingen gedaan op enkel CVSN, enkel de sportbonden en CVSN + sportbonden (zie tabel 2). Daar waar mogelijk zijn de cijfers gescheiden om het inzicht te verbeteren. Het aantal telefoongesprekken, de duur van gesprekken en de toegenomen inzet op dossieropvolging zijn voor het CVSN een doorgaande zorg om aan de groeiende vraag te kunnen voldoen. Het is positief te zien dat steeds meer zichtbaar wordt in de sportsector.

Bijlage 1 geeft aan hoe gevarieerd het aantal dossiers is per sport. Dit kan iets zeggen over hoe de sportbond en de verenigingen omgaan met het doen van meldingen en/of hoe men omgaat met het uitdragen van

² info.cmss@nocnsf.nl

³ Voor de cijfers 2020 is de peildatum 13 januari 2020 gebruikt. N.a.v. archief aanpassingen van het CVSN en sportbonden kunnen de 2019 en eerdere cijfers afwijken van het Jaarverslag CVSN 2019.

⁴ <https://krajicek.nl/>

⁵ <https://www.envoz.nl/>

⁶ <https://www.nabv.nl/>

⁷ <https://www.nrz-nl.nl/>

Tabel 1 Aantallen dossiers 2020 aangemaakt in het CMSS⁴

Jaar	CVSN + Sportbonden	CVSN	Sportbonden
2010	56	53	3
2011	67	67	0
2012	94	92	2
2013	146	145	1
2014	143	139	4
2015	279	275	4
2016	277	271	6
2017	398	394	4
2018	478	461	17
2019	712	568	144
2020	828	571	257
Totaal	3484	3042	442

Tabel 2 Aantallen meldingen en adviesgesprekken.

Dossiers 2020	CVSN + Sportbonden	CVSN	Sportbonden
Meldingen	577	377	200
Adviesgesprekken	250	201	49
Niet ingevuld	1	0	1
Totaal Aangemaakte dossiers	828	578	250

preventie. Zoals te verwachten is hier zichtbaar dat de aantallen dossiers in de sporten turnen en acrogymnastiek, aanzienlijk zijn toegenomen in vergelijking met vorig jaar.

Sporten met veel aandacht voor de verschillende onderwerpen op het gebied van grensoverschrijdend gedrag of hogere ledenaantallen laten ook meer casuïstiek zien. Een sportbond die hoog vertegenwoordigd is in meldingen kan een actief preventiebeleid voeren waardoor men zich vrij voelt te melden. Of er is bijvoorbeeld juist weinig aandacht voor preventie waardoor er veel incidenten ontstaan. Ook kunnen er verschillen ontstaan doordat sommige sporten veel door jeugd worden beoefend en andere sporten in veel mindere mate. De sportbonden kunnen zelf hier duiding aan geven in hun jaarverslagen.

2.4 Vertrouwenspersonen inzet

De vertrouwenspersonen van het CVSN werken op aangeven van de casemanagers en hebben een landelijke spreiding. In ieder gesprek met melders, slachtoffers en beschuldigen wordt er door de casemanagers gewezen op de mogelijkheid kosteloos een vertrouwenspersoon te krijgen voor persoonlijke ondersteuning. Of iemand gebruik maakt van deze begeleiding is aan de persoon zelf. "Wat is mijn behoefte en ben ik in staat om het voorliggende proces zelf goed te doorlopen." Gezien het aantal meldingen (577 dossiers) en het aantal begeleidingen maakt ongeveer 10% gebruik van

een vertrouwenspersoon. Dit zijn vrijwel allemaal dossiers waar er tuchtrechtelijk onderzoek wordt gedaan door het ISR of de eigen tuchtcommissie van een sportbond, of waar er met het bestuur van de vereniging een moeizame communicatie ontstaat. De rol van een steun in de rug is dan zeer welkom. De dossiers van de vertrouwenspersonen zijn alleen voor de casemanagers van het CVSN inzichtelijk. Het goed opvolgen van zaken door de vertrouwenspersoon heeft de dagelijkse aandacht van de casemanagers. De begeleiding wordt intensiever door o.a. incidenten met meerdere slachtoffers in één zaak, begeleiding tijdens procedures in tucht of doordat er zedenpolitie betrokken is in een zaak.

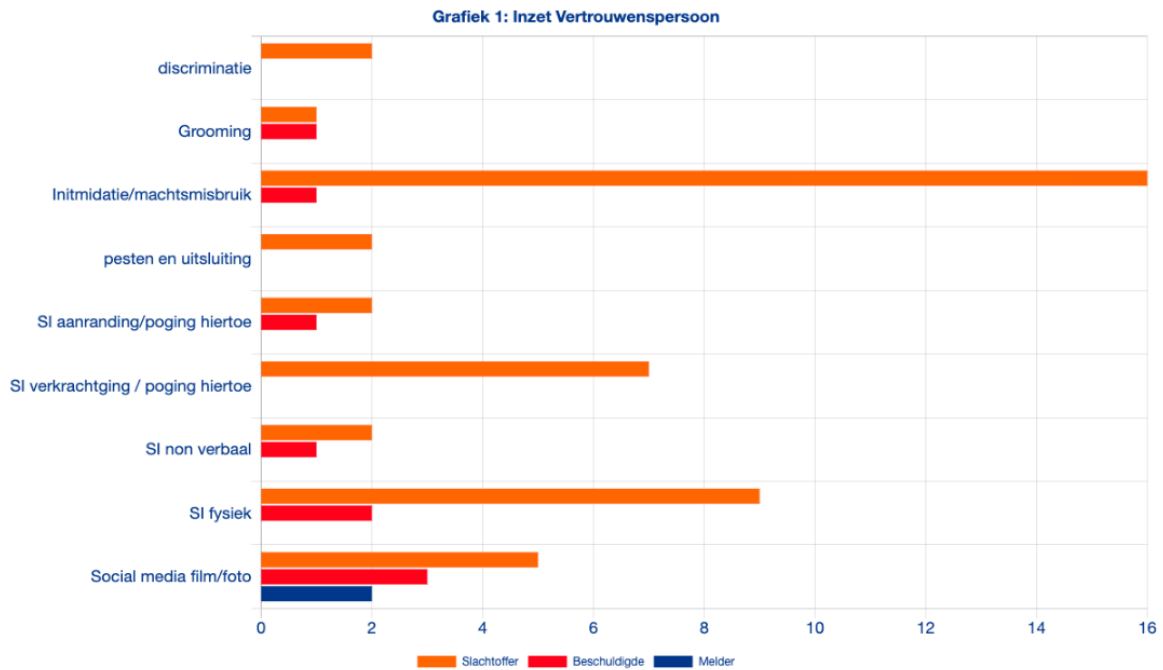
De vertrouwenspersonen in de poule zijn in dienst bij NOC*NSF waarbij een aantal op opdracht werken als zzp-er en een aantal voor 0,13FTE in dienst zijn bij NOC*NSF. Totaal hebben de vertrouwenspersonen in 557 uur begeleiding verzorgd, 363 uur voor slachtoffers en 194 uur voor beschuldigen.

In totaal zijn er 58 nieuwe zaken begeleid door een vertrouwenspersoon van het CVSN waarvan 45 keer een slachtoffer, 11 keer een beschuldigde en twee keer een melder (zie tabel 3). Vanuit 2019 zijn nog 27 begeleidingen actief en vanuit 2020 nog 49 die in 2021 doorlopen.

Wanneer wordt gekeken naar schending betreft dit 57 GOG

Tabel 3 Vertrouwenspersonen begeleiding en niveau sport

Begeleiding	Totaal	Breedte sport	Subtop	Topsport	Gehandicapten topsport
VP Slachtoffer	45	31	2	11	1
VP Beschuldigde	11	7	2	2	0
VP melder	2	2	0	0	0
Totaal	58	40	4	13	1

dossiers en één dossier vallend in de categorie integriteit. Deze hoofdschendingen kunnen onderverdeeld worden in een subcategorie. De begeleiding van de vertrouwenspersonen in de categorie GOG laat een stijging zien aan begeleiding incidenten machtsmisbruik, en een continuering van inzet op seksuele intimidatie (zie grafiek 1).

Het kan voorkomen dat zowel het slachtoffer als een beschuldigde in één zaak of mogelijk meerdere slachtoffers van één beschuldigde zich melden bij het CVSN en graag gebruik willen maken van de ondersteuning van een vertrouwenspersoon. Het inzetten van dezelfde vertrouwenspersoon voor zowel een slachtoffer als de beschuldigde wordt nooit gedaan.

De vertrouwenspersonen hebben contact met één specifieke partij, daar waar de casemanagers regelmatig wel alle betrokken partijen spreken in de processen. Met het verder groeien van de vraag naar begeleiding door vertrouwenspersonen en het beroep dat verenigingen en sportbonden doen op de case-

managers, kan er een conflict ontstaan in het zuiver houden van de verschillende contacten. Dit uit zich in een potentiële rol vermenging, het uit elkaar houden van inhoudelijke kennis, welke partij krijgt welk advies mee etc.

2.4.1 Begeleiding beschuldigde

Beschuldigten geven vaak aan behoefte te hebben aan ondersteuning van een vertrouwenspersoon op het moment dat zij worden geconfronteerd met een tuchtrechtelijk onderzoek of een ordemaatregel. Er wordt nadrukkelijk gesproken over een beschuldigde aangezien er nog geen onderzoek is geweest met een veroordeling. In deze trajecten wordt in een vroeg stadium verwezen naar het inschakelen van juridische bijstand aangezien men de procedure in het tucht en met name bij het ISR als belastend en complex ervaart. Men geeft aan moeilijk aan zijn of haar recht te kunnen komen in de procedures. Juridische bijstand zal door de beschuldigde over het algemeen zelf moeten worden gefinancierd. De vertrouwenspersoon is nadrukkelijk

geen juridisch adviseur, deze kan echter wel actief meekijken in processen en indien hier toestemming voor is processtappen opvragen. Voor zowel vereniging als sportbond is het belangrijk om contact te onderhouden met de beschuldigde tijdens en na een incident oplossing. Men heeft hier met name behoefte aan duidelijkheid van de sportbond hoe een sanctionering tot uitvoer gebracht gaat worden. De impact op de beschuldigde en de sociale omgeving kan dan ook aanzienlijk zijn en verdient meer aandacht in de toekomst.

2.4.2 Begeleiding slachtoffer of melder

De begeleiding door een vertrouwenspersoon van melders, slachtoffers en ouders van slachtoffers richt zich op het zijn van aanspreekpunt in de processen en het wegwijzen. De vertrouwenspersoon versterkt de eigen inzet van de persoon in het proces. De vertrouwenspersoon wordt regelmatig gevraagd aanwezig te zijn bij hoorgesprekken tijdens een onderzoek of bij besprekingen met het verenigingsbestuur. De

vertrouwenspersoon kan dan alert zijn dat het slachtoffer of de melder bijvoorbeeld alle vragen kan stellen die men wilde stellen, de gemaakte afspraken helder heeft, zich hier comfortabel bij voelt en de regie van het eigen proces zelf leert bewaken.

Door alle betrokken partijen wordt er steeds vaker een beroep gedaan op nazorg zoals hulpverlening of een vorm van therapie. Het CVSN kan hierin netwerkcontacten beschikbaar stellen, maar kan geen verwijzingen doen zoals een arts of nazorg trajecten vergoeden.

2.5 Niveau van sport

De invulmogelijkheid "niveau van sport" laat zien dat er in 2020 516 dossiers zijn aangemaakt op breedtesport (zie tabel 4). In 2019 werden 543 dossiers aangemaakt op breedtesport, dit betekent een daling van 5%. Onder druk van de coronamaatregelen en het veelvuldig sluiten van de verenigingen zou te verwachten zijn dat de daling in het aantal breedtesportdossiers groter zou zijn geweest. De verdrievoudiging van het aantal dossiers in de topsport is met name toe te schrijven aan de gymnastiek-casulistiek.

2.6 Communicatiekanalen en doorverwijzingen.

Tabel 5 geeft aan via welk kanaal er contact wordt gelegd. Voor het CVSN is de gratis 0900 telefoonlijn het belangrijkste contactmiddel. Als er contact is geven de casemanagers en vertrouwenspersonen hun contactgegevens uit zodat men altijd direct contact kan opnemen met de medewerker die bekend is met het dossier (Tabel 5).

Tabel 4 Niveau van sport

Niveau	CVSN + Sportbonden	CVSN	Sportbonden
Breedtesport	516	407	109
Subtop	82	59	23
Topsport	179	108	71
Gehandicapten breedtesport	3	1	2
Gehandicapten topsport	3	3	0
Niet ingevuld	45	3	42
Totaal	828	581	247

Tabel 5 Aantallen dossiers per communicatiekanaal

Communicatiekanaal	CVSN + Sportbonden	CVSN	Sportbonden
Telefoon	484	361	123
Email	256	164	92
SpeakUp ⁸	37	23	14
Anders ⁹	34	22	12
Niet ingevuld	16	0	16
FIER chat	1	1	0
Totaal	828	571	257

Tabel 6 Aantallen doorverwijzingen per instantie

Doorverwijzing gedaan naar	CVSN + Sportbonden
Instituut Sportrechtspraak/ tucht eigen bond	202
Geen doorverwijzing	170
Niet ingevuld	160
Anders	84
(zeden-) Politie / Openbaar Ministerie	75
Bond	58
CVSN	57
Veilig Thuis	6
Doping Autoriteit	5
Perspectief Herstelbemiddeling	3
Centrum Seksueel Geweld	3
Slachtofferhulp Nederland	2
Fier Chat	2
Sporters helpen Sporters	1
Fonds Geweldsmisdrijven	0
Totaal	828

Per dossier kan er aangeven worden naar welke hulpverleningsinstantie een doorverwijzing is gedaan. Er zijn 498 doorver-

wijzingen geadmistreerd, 160 dossiers zijn niet ingevuld en in 170 dossiers is er geen doorverwijzing geweest (Tabel 6).

⁸ <https://peopleintouch.com/nl/oplossing/>

⁹ Anders kan zijn bijv. een geschreven brief per post, direct persoonlijk aangesproken door de melder.

2.6.1 FIER chat

Met het chatteam van FIER is in 2020 aan informatie-uitwisseling gedaan voor wat betreft de werkwijze van beide organisaties. Alles mag en kan besproken worden op de chat. Er is de afspraak dat bij meldingen waar een gevaar voor andere leden dreigt, dit besproken wordt in het multidisciplinair team van FIER en op aangeven van dit team de coördinator CVSNS wordt geïnformeerd. Daarbij wordt er laagdrempelig doorverwezen naar het CVSNS en direct contact gelegd met een van de case-managers om de minderjarige sporters goed op te kunnen vangen.

De aparte sport [landingspagina](#) zorgt ervoor dat de chat door FIER geanalyseerd kan worden per sport. Doordat de chatfunctie geopend is in de avonden en weekenden is dit een mooie aanvulling op de openingstijden van het CVSNS en de sportbonden. De chatfunctie bereikt met name de jeugd sneller en gemakkelijker, deze doelgroep is minder snel geneigd om een ervaring te delen in een telefonisch gesprek. Ook voorafgaand en tijdens uitzendingen van topsporters wordt de chatmogelijkheid gecommuniceerd aan hen.

In 2020 waren er 352 nieuwe gebruikers op de sport-chat landingspagina. Als er wordt gekeken naar het percentage bezoekers van de pagina Chat met FIER sport, dat daadwerkelijk overgaat tot het starten van een chat is dit met een percentage van 12% hoog te noemen. Ook is opvallend dat veel gebruikers van de chat zich fysiek bevinden in grote steden als Amsterdam, Rotterdam, Nijmegen, Den Haag en Groningen.

Voor wat betreft de webpagina's waar vandaan is doorgelinkt, is de volgende verdeling van toepassing 88 gebruikers hebben doorgelinkt na een zoekopdracht op Google, 46 via Dutchgymnastics.nl en 25 via jeugdjournaal.nl. De KNGU heeft het gebruik van de chat positief gepositioneerd vanaf de zomer naar aanleiding van de stijging aan meldingen, dit effect is dus goed zichtbaar. Ook het gezamenlijk item op het jeugdjournaal van NOC*NSF en FIER heeft zichtbaar effect. Opvallend is dat er zeer weinig doorgelinkt wordt naar Chat met FIER Sport vanaf de website van CVSNS.

- 43 unieke gebruikers hebben gebruik gemaakt van de FIER chat. Vrouwen (in totaal 28) maken meer gebruik van de chat dan mannen (in totaal 10). Van 5 personen was het geslacht onbekend.
- 24 gebruikers waren meerderjarig, 13 gebruikers minderjarig en van 6 gebruikers is de leeftijd onbekend.
- De meest voorkomende thema's die in de gesprekken aangekaart worden zijn seksueel misbruik, verbale agressie en geweld, intimidatie en integriteit. Uit de gesprekken komt naar voren dat er vaak sprake is van een afhankelijkheidsrelatie van de sporter. In 17 gevallen wordt een volwassene van de sportvereniging als beschuldigde aangewezen.

2.7. Tucht en opvolging

2.7.1 (zeden) Politie, ISR / eigen tucht sportbonden

Voor zowel tucht- als strafrecht geldt dat in dossiers de nadruk ligt op incidenten inzake seksuele intimidatie en misbruik. Ten opzichte van 2019 is er zowel in straf- als in tuchtrecht een terugloop te zien aan afgeronde zaken in 2020. Wat tuchtrecht betreft is het verschil in meldingen bij CVSNS en de sportbonden en gestarte onderzoekstrajecten lastig te verklaren vanuit de ingevoerde data in het CMSS. Er kan alleen gerapporteerd worden over dat wat in de dossiers wordt vastgelegd, waarbij een verdiepend onderzoek in de tekstdata nodig zou zijn voor een specifiekere duiding van onderstaande bevindingen.

In de tweede helft van het jaar zag het CVSNS dat slachtoffers minder geneigd waren een tuchtproces te starten. Dit kan samenhangen met negatieve publiciteit rondom het ISR. De overgang van sterk signaal/informele melding naar proces informatie inwinnen en de afweging wel of niet te formaliseren door de melder is in de CMSS dossiers over het algemeen goed vastgelegd. Om echt inzichtelijk te maken waarom een formele melding niet tot een onderzoek leidt moet o.a. verwezen worden naar het ISR en de tuchtcommissies van de sportbonden. De uitspraken van melders waarom een proces niet verder geraakt en de afweging door de tuchtinstantie zijn in beleving en feitelijkheid niet altijd hetzelfde. Alle meldingen die bij het ISR formeel worden gedaan, worden opgevolgd met een afdoeningsbesluit/onderzoek en deze aantallen moeten blijken uit de ISR jaarverslagen of die van de tuchtcommissies van de sportbonden. Een redenen van

het niet in onderzoek nemen zou kunnen zijn dat de gedragingen niet voldoende te plaatsen zijn geweest onder de geldende tuchtreglementen, de relatie met de sport geheel ontbreekt, of dat er bijvoorbeeld onvoldoende binding aanwezig is met de betrokkenen onder de reglementen. Het zou dan ook interessant zijn om deze duiding in de verschillende jaarverslagen terug te zien en daarmee meer inzicht te krijgen in deze processen. Het samenhangende inzicht in de gehele keten ontbreekt waardoor er niet goed over de totale procesdoorlopen kan worden gerapporteerd.

Onderstaande cijfers zijn dan ook opgenomen met de kanttekening "voor zover als het CVSN, of eigenlijk het CMSS als dossier systeem, hier zicht op heeft".

Het CVSN is voor de zedenpolitie hét aanspreekpunt in de sport voor overleg in onderzoeken waar een sportrelatie tussen een verdachte en slachtoffer een onderdeel is. Steeds vaker is er

Tabel 7 Uitspraken na onderzoek ISR, tuchtcommissie sportbond en Politie

	ISR / tuchtcommissie sportbond 2020	ISR / tuchtcommissie sportbond 2019	Politie/ OM 2020	Politie/ OM 2019
Veroordeling d.m.v. Schikking	19	20	0	1
Niet ontvankelijk/afwijzing	4		6	
Geseponeerd	3	14	3	21
Veroordeling	3	6	9	22
Vrijspraak	0	2	2	1
Registratie	10	6	2	0
Totaal	29	42	22	45

contact wanneer een verdachte ook actief is bij een sportvereniging, de politie bepaalt dan binnen de eigen bevoegdheden dat informatiedeling hier op zijn plaats is bijv. wegens een gevaarstelling voor andere leden of potentiële nieuwe slachtoffers. Het CVSN wordt dan gevraagd om bij een incident bijv. uit te zoeken of de sport en/of de verdachte onder het sporttucht recht zouden kunnen vallen. Het CVSN neemt dan contact op met het ISR en de betreffende sportbond. Vervolgens kan er vanuit de politie een verzoek komen een ordemaatregel op te

leggen om gevaarstelling onmiddellijk te verminderen.

In 75 dossiers is er een doorverwijzing naar OM/politie gedaan (90 in 2019), voor zover inzichtelijk voor CVSN is hiervan in 52 dossiers ook daadwerkelijk contact geweest tussen melder en politie. Voor zover inzichtelijk voor CVSN zijn er 22 strafrechtelijke onderzoeken afgerond en daarvan hebben er 9 tot een strafrechtelijke veroordeling geleid. In 2 zaken is er door politie een registratie gedaan wat inhoudt dat de betreffende persoon aangemerkt is in de poli-

tiesystemen en bij een volgende melding weer naar vorenkomt.

In 202 dossiers is een doorverwijzing gedaan naar ISR of eigen tucht. In 136 dossiers is het incident besproken met het ISR of de eigen tuchtcommissie van een sportbond voor overleg (70 in 2019). Dit kan zowel door de melder zelf zijn gedaan als direct door de sportbond, of na toestemming van de melder door het CSVN of de sportbond. Voor zover inzichtelijk voor CSVN heeft dit In 22 gevallen tot een tuchtrechtelijke sanctie geleid. Nadere duiding ten aanzien tuchtrechtelijke uitspraken van het ISR wordt verwezen naar het jaarverslag 2020 van het ISR.

Belangrijk bij tabel 7 is dat het CMSS dossiers aanmaakt per slachtoffer en melder, en niet per beschuldigde of dader. Er worden slachtoffers geclusterd in dossiers die in één en dezelfde zaak zijn betrokken, ieder incident is daarmee uniek. Dit betekent dus dat één uitspraak of veroordeling met meerdere slachtoffers of melders hier ook dubbel opgenomen kan zijn. Daar waar het ISR de administratie voert op één beschuldigde onafhankelijk van het aantal betrokken slachtoffers of melders. Onderstaande geeft inzicht in aantallen meldingen/signalen die geleid hebben tot een uitspraak.

2.7.2 Register veroordeelden seksuele intimidatie in de sport

Het register waar namens de sport de tuchtuitspraken seksuele intimidatie en misbruik op worden geregistreerd is in beheer van NOC*NSF. Bij vergunning verstrekking van de voorganger Autoriteit Persoonsgegevens heeft alleen de coördinator CSVN toegang tot het register en treedt op als beheerder. De

Tabel 8 Register veroordeelden SI in de sport, aantallen raadplegingen

Sportbond	Bevraagd	Personen
NeVoBo	3 x (verenigingen)	20
Reddingsbrigade Nederland	1 x (vereniging)	27
Rugby Nederland	1 x (sportbond)	23
KNVB	1 x (vereniging)	66
Totaal	6	136

Tabel 9 Registraties register veroordeelden seksuele intimidatie in de sport

	2020	2019
Ingeschreven nieuw	10	6
Uitgeschreven	11	1
Maatregel loopt door na 2020	19	10
Geen einddatum	7	2
Totaal op register	24	11

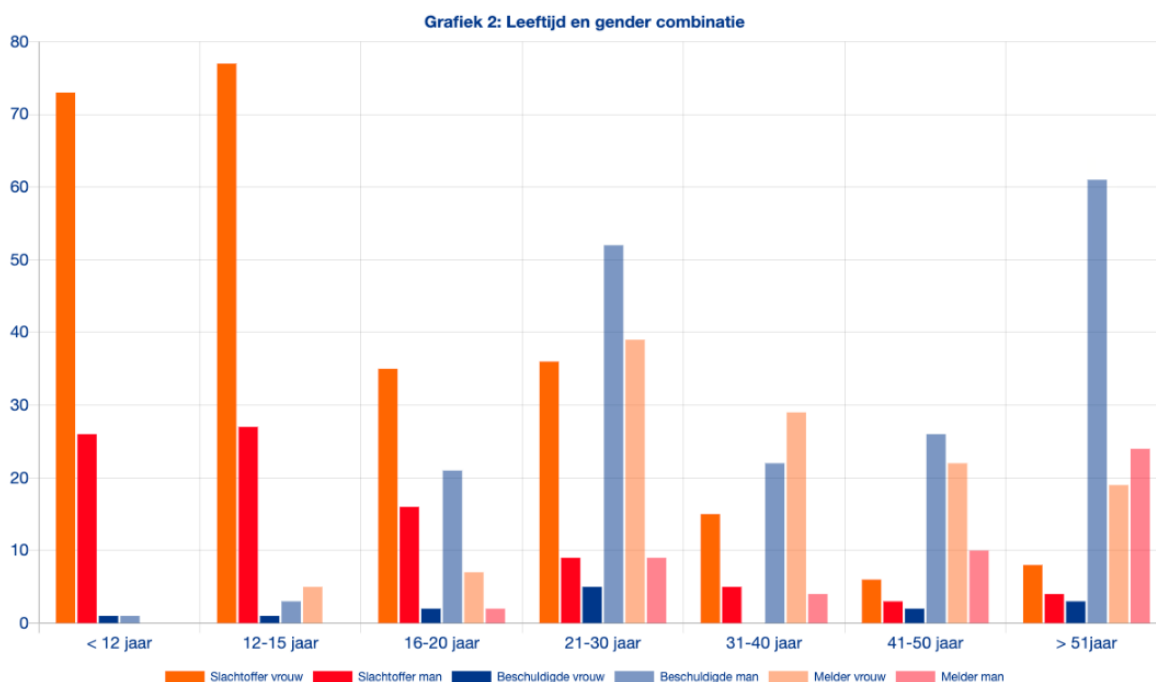
beheerder is 6 keer gevraagd om een controle uit te voeren of bepaalde personen (bijvoorbeeld de leden van verenigingen of vrijwilligers van zomerkampen) voorkomen op het register (zie tabel 8). In totaal zijn 136 personen gecontroleerd en stonden er hiervan 0 op het register.

In 2020 zijn er in totaal tien nieuwe veroordeelden doorgegeven aan de beheerder voor inschrijving (zie tabel 9). In 2016 werd er één inschrijving gedaan, drie in 2017, vier in 2018 en zes in 2019. Kanttekening hierbij is dat vooralsnog iemand alleen op het register staat voor de duur van de sanctie en alleen onvoorwaardelijke sancties worden opgenomen. Het register dient dus niet als archief op sancties zoals een strafrechtelijk strafblad. Dit houdt in dat wanneer iemand in het verleden tuchtrechtelijk is veroordeeld en de sanctieperiode is verstrekken, diegene hierna niet meer op het register staat ingeschreven. Voorgaande in combinatie met de beperkte aantallen bevestigingen vormt een potentieel gevaar voor de sport. Dit o.a. omdat

wanneer er wordt vastgesteld door de beheerder dat een persoon niet op het register staat, er geen uitspraak gedaan kan worden over verleden of potentieel huidige gevaarstelling.

2.8 Slachtoffers, melders en beschuldigen

Uit de analyse van de cijfers blijkt dat er in de 828 dossiers totaal 681 slachtoffers, 792 melders en 714 beschuldigen zijn opgenomen in de administratie. Dit betekent dat er in het dossier aangeven is dat een van de groepen voorkomt in de zaak als één enkele persoon. In één dossier kunnen dus zowel een melder als beschuldigde benoemd zijn. Bijvoorbeeld als de bestuurder van een vereniging meldt dat er een trainer beschuldigd wordt in een incident, of als een ouder meldt dat een kind slachtoffer is in een incident én de naam van de beschuldigde noemt. Wat betreft persoonsgegevens wordt alleen het noodzakelijke genoteerd om contact te onderhouden. Dit zijn naam, telefoonnummer en/of emailadres. Deze gegevens worden verwijderd zodra een dossier wordt gearchiveerd.

Door gebruik te maken van de invulmogelijkheden zoals positie, gender en leeftijd wordt inzichtelijk wie de slachtoffers, melders en beschuldigen zijn. Hieronder worden een aantal van deze invulmogelijkheden gecombineerd en verder uitgewerkt.

In grafiek 2 wordt een totaaloverzicht uit de 828 dossiers gepresenteerd waarin zowel het geslacht van de slachtoffers, beschuldigde en melders wordt gegroepeerd per leeftijd.

2.8.1 Slachtoffers

Van de 828 dossiers zijn er 681 dossiers van slachtoffers, waarvan 544 meldingen. Van deze slachtofferdossiers zijn er 364 vrouwelijke slachtoffers en 140 mannelijke slachtoffers

Kijkend naar het niveau van de sport zijn er 408 slachtofferdossiers aangemaakt op breedtesport. Van het totaal van 179 topsportdossiers (zie tabel 4) zijn er 162 slachtofferdossiers op het niveau topsport. Voor topsport is dit een verviervoudiging in aantal slachtoffers ten opzichte van 2019. Op het niveau subtop zijn

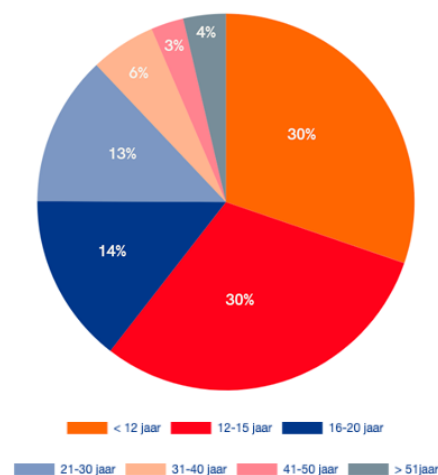
er 77 slachtofferdossiers aangemaakt, dit is een ruime verdubbeling ten opzichte van 2019. De toename van het aantal dossiers topsport en subtop is te verklaren door de hoeveelheid meldingen die vanaf de maand juli zijn binnen gekomen over misstanden in het dames topturnen.

Op het gebied van gehandicapsport zijn er twee slachtofferdossiers aangemaakt op de gehandicapten breedtesport, en drie op de gehandicapten topsport.

Kijkend naar de groep slachtoffers blijkt dat verreweg de meeste slachtoffers (520 dossiers in totaal) behoren tot de groep van 'sporters'. Verder wordt er in 38 dossiers een slachtoffer uit de groep 'kaderlid/coach/trainer' aangeduid. Daarnaast zijn er 64 slachtofferdossiers met de positie 'Anders', dan gaat het over slachtoffers van buiten de sport.

In 354 van de 681 slachtofferdossiers is de leeftijd ingevuld. Opvallend is dat 60% van alle slachtoffers 15 jaar of jonger is (zie figuur 1).

Figuur 1: Slachtoffer leeftijd

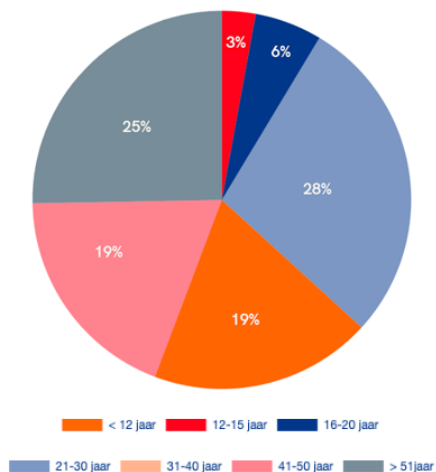
2.8.2 Melder

Van de 828 dossiers wordt er in 792 dossiers een melder genoemd, hiervan is het 91 keer het slachtoffer zelf geweest die contact op heeft genomen. Van de 792 dossiers waar een melder in is benoemd, zijn er 561 meldingen.

Er zijn 410 vrouwelijke melders en 246 mannelijk, in 8 gevallen is een X (gender neutraal) ingevuld. In 128 van deze dossiers werd geen gender aangegeven.

Kijkend naar het niveau van de sport zijn er 501 melddossiers

Figuur 2: Melder leeftijd

aangemaakt op breedtesport. Van het totaal van 179 topsportdossiers (zie tabel 4) wordt in 172 een melder benoemd op het niveau topsport. Voor topsport is dit een ruime verdrievoudiging ten opzichte van 2019. Op het niveau subtop zijn er 79 dossiers aangemaakt waarin een melder is benoemd. Voor niveau subtop is dit met een derde toegenomen ten opzichte van 2019. De

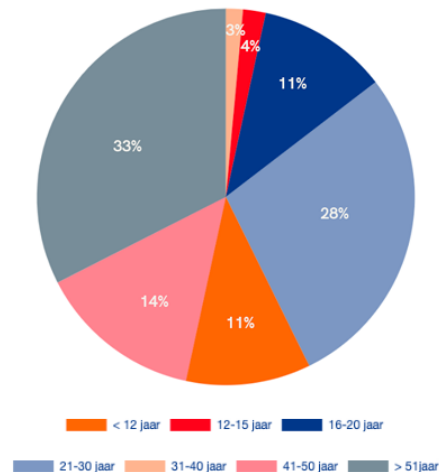
toename van het aantal dossiers topsport en subtop is te verklaren door de hoeveelheid meldingen die vanaf de maand juli zijn binnen gekomen over misstanden in het dames topturnen. Er zijn drie melderdossiers zijn aangemaakt op de gehandicapten breedtesport en twee op de gehandicapten topsport. Dit is vergelijkbaar met de cijfers uit 2019.

In 139 dossiers wordt de leeftijd van de melder vermeld, in 125 dossiers zijn de melders 21 jaar of ouder (zie figuur 2).

Als er wordt gekeken naar de positie van de melder dan zijn er een verschuiving in vergelijking met 2019. Het aantal dossiers waarin een bestuurslid van de vereniging contact opnam is gedaald: van 123 in 2019 naar 98 in 2020.

Mogelijk dat de eerdergenoemde situatie in het topturnen ook hier een rol heeft gespeeld in de

Figuur 3 Beschuldigde leeftijd

toename van meldingen door sporters zelf. Verder is er een daling zichtbaar van het aantal meldingen door de VCP vereniging. In 2019 was dat namelijk in 123 gevallen en 2020 is dat gedaald tot 83 gevallen.

2.8.3 Beschuldigde

Van de in totaal 828 dossiers zijn er 714 dossiers waar de positie van de beschuldigde is aange-

duid, waarvan 559 meldingen. In 179 dossiers is de leeftijd van de beschuldigde ingevuld. Zorgelijk is de constatering dat 14% van de beschuldigen 20 jaar of jonger is (zie figuur 3).

Het gender van de beschuldigen is in 517 dossiers aan-gegeven. Er komen veel meer mannelijke beschuldigen voor in de dossiers (440 dossiers) dan vrouwelijke beschuldigen (77 dossiers). Het relatief hoge aantal beschuldigde benoemd als 'gender X' (19 dossiers) komt mogelijk voort uit invoerfouten, wellicht had dit 'gender onbekend' moeten zijn. Kijkend naar het niveau van de sport zijn er 456 dossiers met een beschuldigde aangemaakt op breedtesport. Daarnaast zijn er 79 dossiers aangemaakt op sub-top en 161 dossiers op topsport. Er zijn twee beschuldigde dossiers aangemaakt op de gehandicapten breedtesport en drie op de gehandicapten topsport. Uit de analyse komt naar voren dat de groep van kaderlid/coach/trainer van de vereniging het meest wordt aangewezen als

beschuldigde: in 405 dossiers. Ook wordt een aanzienlijk aantal sporters (in 70 dossiers), bestuurders van verenigingen (in 47 dossiers) en kaderlid/coach/trainer van de sportbond (in 39 dossiers) genoemd als beschuldigde.

Tenslotte betreft het in 16 dossiers een ouder (van sporter of medesporter) die als beschuldigde wordt aangeduid. Omdat een signaal waarin een ouder wordt aangeduid als beschuldigde een aanwijzing kan zijn voor een onveilige situatie buiten de sport, wordt in deze dossiers vaak doorverwezen naar Veilig Thuis of de (zeden)politie.

Uit het eerder genoemde prevalentieonderzoek komt naar voren dat beschuldigen vaker mede-sporters dan coaches zijn. Het grote aantal dossiers waarin een kaderlid/coach /trainer van de vereniging wordt genoemd als beschuldigde (405 dossiers) en het ontbreken van dossiers waarin een mede-sporter als beschuldigde wordt aangeduid is niet in lijn met de uitkomsten van

het prevalentieonderzoek. Dit doet vermoeden dat er voor wat betreft meldingsbereidheid van sporters over onderling grensoverschrijdend gedrag nog veel winst te behalen is. Deze analyse is in lijn met dat wat in 2019 ook naar voren kwam.

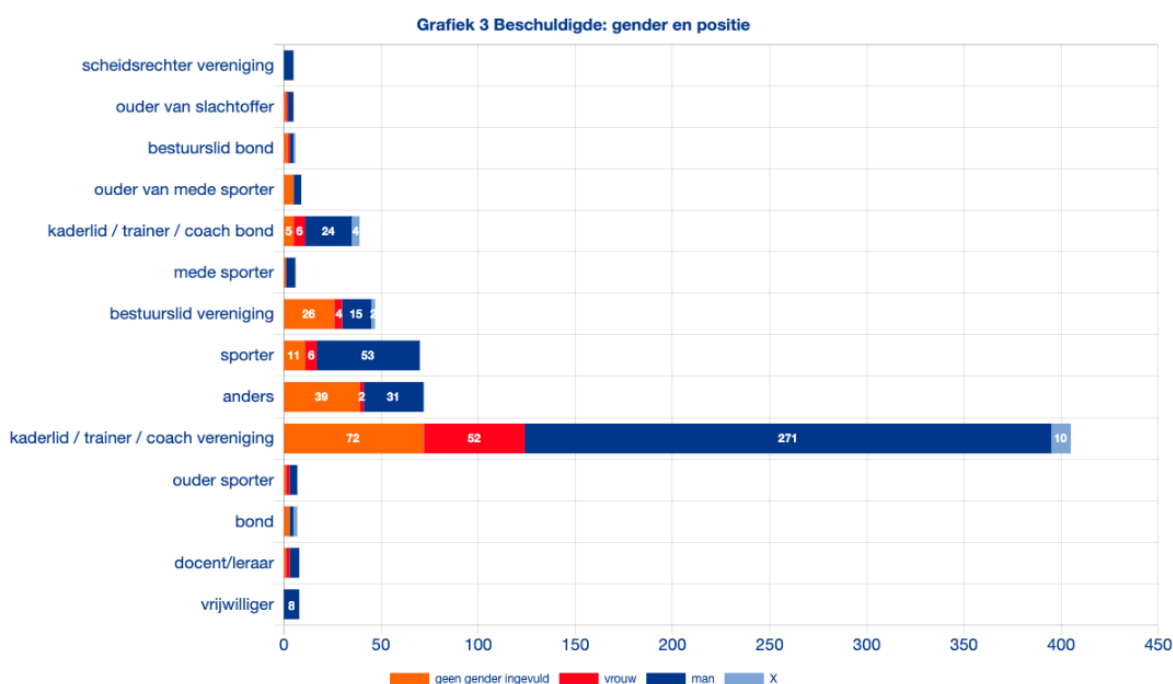
In grafiek 3 wordt het geslacht tezamen met de positie van de beschuldigde weergegeven. Hierin komt de oververtegenwoordiging van de mannelijke beschuldigen duidelijk naar voren, in vrijwel elke positie. In de grafiek zijn de posities meegenomen met 5 of meer meldingen.

2.9 Schendingen per categorie

Er zijn in het CMSS vijf verschillende hoofdcategorieën:

- Grensoverschrijdend gedrag (GOG)
- Verboden middelen gebruik
- Machfixing en gokken
- Integriteit
- Anders

In tabel 10 wordt weergegeven onder welke hoofdcategorieën

de dossiers vallen en is zichtbaar of het dossier door het CVS/N of de sportbond is aangemaakt. In Bijlage 1 is het overzicht beschikbaar voor het aantal dossiers per sport. In Tabel 10 .van de 148 dossiers in de hoofdcategorie 'Anders' zijn 127 adviesgesprekken geweest waar geen schending in ter sprake is gekomen. Dit betrof onder andere algemene proces-, informatie- of preventievragen. Er zijn daarnaast 26 dossiers 'Anders' met meldingen waarvan de schending niet in onze categorieën of subcategorieën indeling passen, denk hierbij aan meldingen rondom het (niet) naleven van Coronarichtlijnen,

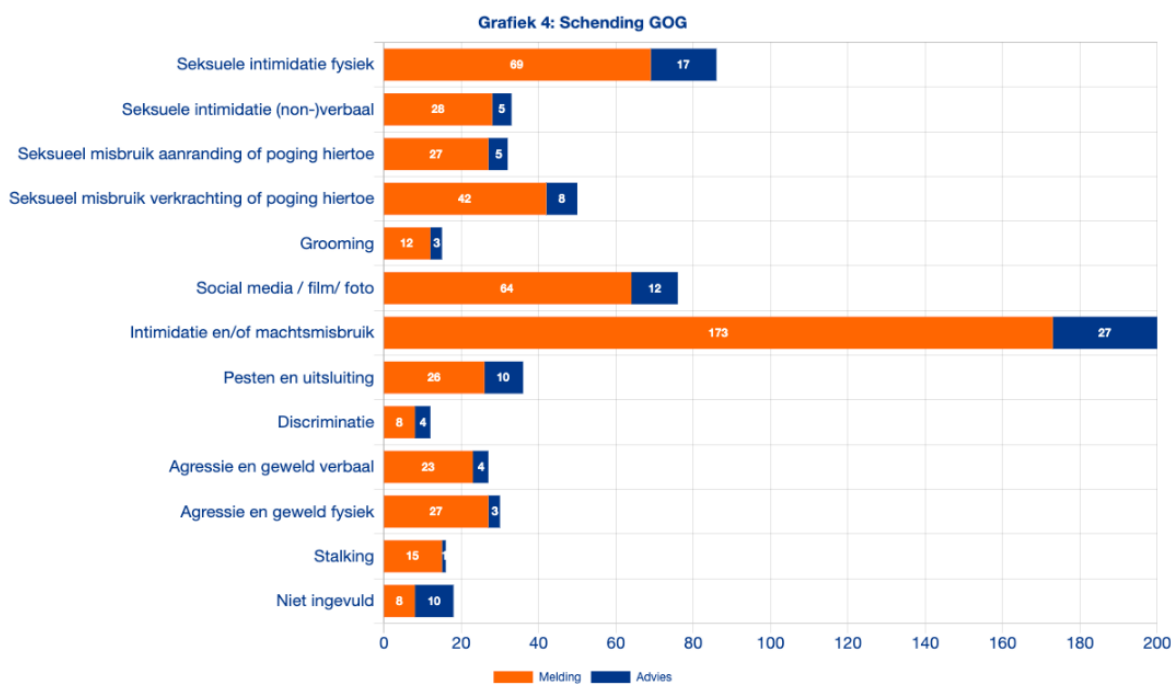
Tabel 10 Aantallen dossiers per hoofdcategorie

Categorie	CVSN + sportbond	CVSN	Sportbond
GOG	631	424	207
Integriteit	33	21	12
Verboden middelen gebruik	8	5	3
Matchfixing en gokken	1	1	0
Anders	148	127	21
Niet ingevuld	7	0	7
Totaal	828	577	251

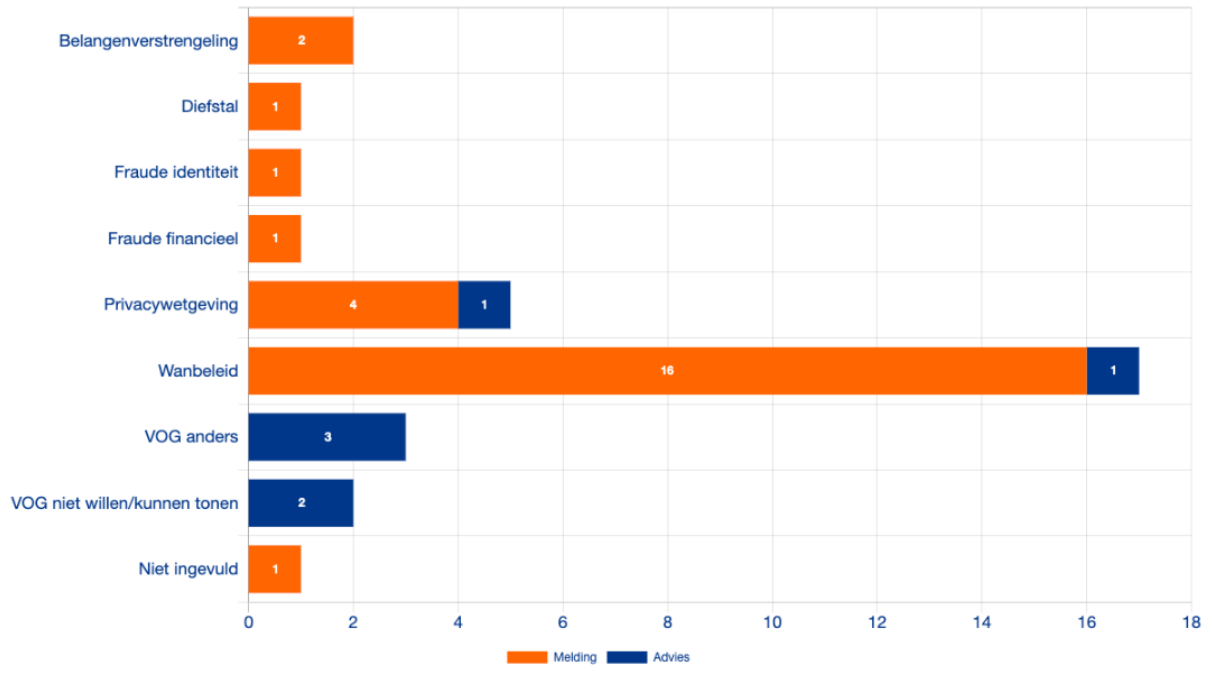
verschil van inzicht en enkele positieve ervaringen met trainers vanuit het turnen.

Per hoofdcategorie is er een eerste subcategorie van schending en eventueel een tweede subcategorie van schending aan

te geven. In grafieken 4, 5, 6 en 7 zijn de hoofdcategorieën uitgesplitst per eerste subcategorie per melding en advies gesprek. Schendingen die wel geadmineistreerd kunnen worden maar niet zijn voorgekomen zijn weggelaten uit het overzicht.

Grafiek 7: Integriteit

3. Prevalentieonderzoek grensoverschrijdend gedrag

De onderzoeksbureaus I&O research¹⁰ en CentERdata¹¹ hebben in opdracht van NOC*NSF en het Ministerie VWS een landelijk onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken rondom grensoverschrijdend gedrag sport breed. Tijdens dit onderzoek is er onderscheid gemaakt tussen zowel emotioneel, lichamenlijk als seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Het onderzoek is een voortzetting van voorgaande prevalentieonderzoeken en een van de doorgaande aanbevelingen vanuit het rapport De Vries (2017) om dergelijke onderzoeken standaard te herhalen. Binnen de toegekende subsidie is ook ruimte voor het doen van sport specifiek onderzoek. Zo is in 2020 een onderzoek grensoverschrijdend gedrag gestart door de Gehandicaptensport Bond. Het landelijk prevalentie rapport is [gepubliceerd](#) in november 2020.

Uit het onderzoek blijkt dat bijna 72% van de mensen in de leeftijd van 18 tot en met 50 jaar aangeeft in hun jeugd minimaal eenmaal grensoverschrijdend gedrag in de sport te hebben meegemaakt. Ruim 48% geeft aan een gebeurtenis te hebben meegemaakt die indruk heeft gemaakt. Meer dan 20% heeft in de jeugdjaren tijdens

het sporten ernstig emotioneel grensoverschrijdend gedrag meegemaakt, denk hierbij aan plagen, genegeerd of vernederd worden. Ruim 13% heeft te maken gehad met lichamenlijk grensoverschrijdend gedrag, bijvoorbeeld geduwd worden of gedwongen worden te sporten met een blessure. Ongeveer 7% heeft te maken gehad met seksueel grensoverschrijdend gedrag, bijvoorbeeld seksistische grappen, nagefloten worden of iemand die te dichtbij komt staan.

Voor alle vormen van grensoverschrijdend gedrag geldt dat niet alle kinderen dat destijds of later hebben verteld. Bij emotioneel grensoverschrijdend gedrag heeft 42% er nooit over verteld. Bij lichamenlijk grensoverschrijdend gedrag heeft ruim 47% er nooit over verteld en bij seksueel grensoverschrijdend gedrag is dat zelfs ruim 58%. De daders van alle drie de

vormen van grensoverschrijdend gedrag (emotioneel, lichamenlijk en seksueel) zijn meestal mannen. De daders zijn vaker (mannelijke) mede-sporters dan coaches op het breedtesport niveau. Als het sportniveau stijgt worden vaker mannelijke coaches aangemerkt als dader.

De cijfers zijn door het aanpassen van de vragenset niet volledig vergelijkbaar met voorgaande onderzoeken, wel kan men aangeven dat er weinig verandering in de rode draad zichtbaar is. Dit kan verklaard worden door dat de groep die in dit onderzoek bevraagd wordt (18-50jr over ervaringen <18jr) nog geen of weinig effect heeft meegemaakt in hun jeugd jaren van vernieuwd of aangescherpt beleid in de sport vanaf rapport De Vries in 2017. Dit effect zou zichtbaar moeten worden bij de herhaling van het landelijk prevalentie onderzoek over vier jaar.

¹⁰ <https://www.ioresearch.nl/>

¹¹ <https://www.centerdata.nl/>

4. Maatschappelijke impact op de sport

4.1 Corona

Net als de gehele sportsector heeft ook het CVSNS de invloed van de coronapandemie ervaren. Voorgaande jaren was een lichte stijging aan meldingen te zien na een vakantieperiode. In 2020 was eenzelfde effect zichtbaar na sluiting van de sport door de coronamaatregelen en het weer openen van accommodaties. Een duiding van dit effect zou kunnen zijn dat men bij het terugkeren naar de sport het voorgaande gedrag anders beoordeelt. Zoals in hoofdstuk 2.3 te zien is heeft het sluiten van de sport niet geleid tot een daling in aantallen dossiers.

In de begin maanden zijn vragen gesteld door verenigingen over hoe contact te houden met jeugdteams en hoe dit verantwoord vorm te geven. Ook zijn er signalen afgegeven door verenigingen, die zich zorgen maakten over kinderen in de thuissituatie of waarmee geen contact gelegd kon worden.

Een bijkomend effect van de coronamaatregelen is, dat locaties en verenigingen weinig of geen toezicht meer houden op de jeugdteams of individueel sportende kinderen. De regels rondom minimale aanwezigheid van volwassenen, sluiten van kleedkamers en geen ouders langs de lijn geven ruimte voor onveilige situaties. Vanuit het CVSNS zijn verschillende tips¹² en aanbevelingen opgesteld hoe hiermee om te gaan.

4.2 Turnen: intimidatie en machtsmisbruik

De eerste maanden van 2020 werd wereldwijd steeds meer aandacht gegeven aan gebeurtenissen van intimidatie en machtsmisbruik rondom het turnen en andere gymnastische sporten. De documentaire 'Athlete A' leverde een aanzienlijke bijdrage aan het zich durven uitspreken door turnsters van wat zij ervaren hebben aan grensoverschrijdende gedragingen in hun jeugdtijd. Ook in Nederland kwamen er steeds meer geluiden over incidenten uit het verleden naar aanleiding van een krantenartikel over een bekende trainer. Vanaf juli kwam er een toename in KNGU-dossiers, waarvan op dat moment het merendeel via het CVSNS werd opgevangen en afgehandeld. In de maanden daarna verdeelde dit zich evenredig tussen het CVSNS en de KNGU.

Binnen het CVSNS is direct één casemanager volledig vrijgemaakt voor alle gymnastiek gerelateerde dossiers. De casemanager heeft in drie maanden ruim 100 dossiers aangemaakt welke in de maanden daarna opvolging hebben gekregen. Voor de melders die anoniem wilden blijven heeft het CVSNS het contact waargenomen richting de sportbond. Net als in andere casuïstiek is het gelukt om het merendeel van deze dossiers op een later moment alsnog voor de sportbond open te stellen. Opvolging van de contacten heeft gelegen in het doorverwijzen naar hulpver-

leningsnetwerk van CVSNS, de psychologen van TeamNL, het Verinorm onderzoek, ondersteuning bij het indienen van een klacht bij het ISR en individuele begeleiding door de CVSNS vertrouwenspersonen. In de loop van de tijd is er onderling goed contact gehouden tussen KNGU en CVSNS over voortgang en bijvoorbeeld het aanleveren van cijfers voor de persconferenties. Daarbij is er door de KNGU ook van het CVSNS gebruik gemaakt om te sparren over nazorg voor de melders en de beschuldigen.

Gezamenlijk met de KNGU gaat het om 208 dossiers van melders, slachtoffers, beschuldigen die tussen 21 juli en 31 december 2020 zijn aangemaakt. Van deze 208 is in 19 gevallen begeleiding vanuit een vertrouwenspersoon gestart.

4.3 Discriminatie

In de zomermaanden is wereldwijd expliciet maatschappelijke aandacht geweest voor discriminatie. De "Black Lives Matter" beweging had ook zijn effect op de sport. Verschillende sporters zochten de media op met eigen ervaringen als het gaat over uitsluiting op grond van huidskleur of culturele achtergrond. In deze periode en de rest van het jaar zijn er niet significant meer meldingen over discriminatie bij het CVSNS binnen gekomen. Vanuit het team Integrity & Governance zijn racisme en discriminatie onderdeel van een integrale aanpak van integriteit in de sport.

¹² <https://centrumveiligensport.nl/onderwerpen/sociale-veiligheid-in-corona-tijd>

5. (Gratis) VOG en sociale veiligheid preventie inzet

Het gezamenlijk project van de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV), Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) en NOC*NSF voor de stimulering van het gebruik van de regeling gratis VOG (2019-2021) heeft in 2020 de verschillende ondersteunende activiteiten uitgevoerd. De in dit hoofdstuk genoemde cijfers zijn exclusief voor de sport. Het project is onder te verdelen in verenigingen die reeds gebruik wilden maken van deze regeling weer aan te sluiten, nieuwe verenigingen enthousiasmeren en praktische ondersteuning bieden aan deze trajecten.

Preventie inzet sociale veiligheid en Expert poule (Gratis) VOG Een belangrijk onderdeel van het project is om verenigingen te ondersteunen in het aangaan van beleid rondom sociale veiligheid

en hen daarin op een praktische wijze op weg te helpen. Deze verenigingsbegeleiding en inspiratiesessies worden aangeboden via de activiteitenlijst van het landelijk sportakkoord en via de website sportopleidingen.nl van de Academie voor Sportkader. Het aanbod wordt verzorgd door een poule van dertien thema-experts die als zzp-er via NOC*NSF werken onder opdrachtaanstelling.

Op basis van de toegekende subsidie kunnen er per jaar 40 inspiratiesessies gegeven worden aan verenigingen, sportbonden of binnen een gemeente. In 2020 hebben vrijwel alle bijeenkomsten online plaatsgevonden. Tijdens inspiratiesessies kregen verenigingsbestuurders en/of vertrouwenscontactpersonen voorlichting over het opzetten en implementeren van een actief

en gedegen preventie en integriteitsbeleid. Regelmatig worden deze inspiratiesessies samen met een gemeentelijk sportbedrijf of sportbond georganiseerd. Daarnaast zijn er open inschrijvingen webinars georganiseerd waar iedere geïnteresseerde zich op kan inschrijven en wordt er algemene uitleg gegeven over sociale veiligheid op de sportvereniging en hoe aan de slag te gaan met preventie via het High5 Stappenplan. Het High5¹³ stappenplan voor verenigingen geeft in vijf stappen handvatten in het inzicht verkrijgen van de huidige situatie, opzetten en implementeren van beleid rondom sociale veiligheid. In bijlage 3 hebben we uitgebreider informatie hierover opgenomen.

Het aanbod wordt door de verenigen positief beoordeeld in ondersteuning voor het op

¹³ <https://centrumveiligesport.nl/doelgroepen/bestuurders-en-begeleiders/stappenplan>

de agenda zetten van sociale veiligheid. De expert poule geeft aan veel intrinsiek gemotiveerde bestuurders te treffen die met hun begeleiding goede stappen maken, en bereid zijn om in de toekomst beleid te borgen voor de leden.

- 35 webinars georganiseerd, 4 webinars zijn afgelast wegens te weinig aanmeldingen.
- 9 inspiratiesessies plaatsgevonden, 7 fysieke inspiratiesessies zijn afgelast vanwege corona.

Onderdeel van het project is het inzetten van een poule van experts die sportverenigingen kunnen begeleiden in het maken en actief inzetten van beleid op het gebied van sociale veiligheid. Verenigingstrajecten zijn bedoeld om bestuurders op een praktische wijze op weg te helpen door o.a. gebruik te maken van het High5 Stappenplan voor preventie, het aanstellen van een VCP en het implementeren van gedragsregels. Er kunnen per jaar 100 verenigingen in een dergelijk begeleidingstraject ondersteunt worden.

- De groep voor ondersteuning aan verenigingen bestaat uit 13 experts sport, er zijn 43 bijeenkomsten expertpoule gezamenlijk met NOV en CIO voor kennisdeling en voortgang en 2 intervisie bijeenkomsten georganiseerd
- Er zijn 58 verenigingstrajecten opgestart. Hiervan zijn er drie afgelast en twee afgerond.
- Vanwege corona heeft de doorloop van de verenigingstrajecten vertraging opgelopen. De verwachting is dat het grootste deel van de trajecten die in de eerste helft van 2020

Tabel 11 VOG cijfers

Jaar	VOG	Verenigingen uniek
2015	26.142	986
2016	36.367	1.528
2017	42.244	1.912
2018	38.131	1.941
2019	41.340	2.233
2020	42.348	3.537

zijn opgestart in de eerste helft van 2021 worden afgerond.

VOG deelname

Er is een stijging van 2,4% van aangevraagde VOG's voor vrijwilligers op de verenigingen ten opzichte van 2019. In 2019 was er een 8,4% stijging te zien ten opzichte van 2018. Aan deelname van verenigingen aan de regeling was er van 2018 naar 2019 een 15% toename, van 2019 naar 2020 is er een 53% toename aan deelnemende verenigingen. In 2019 waren er 23.280 sportverenigingen in Nederland met 4.926.122 sportende leden. Ondanks de toename aan actieve deelname aan de regeling is er

duis een aanzienlijk deel dat geen gebruik maakt van deze preventie mogelijkheid.

- 1304 unieke sportverenigingen zijn in 2020 toegelaten tot de Regeling Gratis VOG¹⁴.
- Van deze 1304 sportverenigingen hebben 1155 sportverenigingen daadwerkelijk gratis VOG's aangevraagd bij Dienst Justis.

In totaal zijn 42.348 VOG's aangevraagd voor vrijwilligers in de sport tot nu toe¹⁵ (zie tabel 11).

¹⁴ Cijfers CIBG

¹⁵ Cijfers Justus

6 Educatie, communicatie en media-aandacht

Om meer naamsbekendheid te krijgen voor het CVSN, aandacht voor het thema grensoverschrijdend gedrag te vergroten en de meldingsbereidheid te verhogen, is er vanuit het Sportakkoord een subsidie vanuit Ministerie VWS verstrekt voor een campagne voor de duur van drie jaar (2019-2021). Het bureau FTRPRF¹⁶ werkt in opdracht van NOC*NSF aan de ontwikkeling van deze campagne.

In 2020 zijn verschillende campagnematige uitingen ontwikkeld. In samenwerking met sportbonden, gemeenten en

netwerkpartners. Deze uitingen zijn door de sportbonden, verenigingen en gemeenten te gebruiken voor de eigen achterban. De communicatie is gericht op het continu op de agenda houden van het onderwerp, het normaliseren van het gesprek, elkaar aanspreken en het uitspreken van gewenst gedrag op de verenigingen. Hiermee sterven we er ook naar kennis en kunde van de sport te verhogen op de grensoverschrijdend gedrag thema's door middel van een veelzijdig educatie aanbod. "Blijf je stil of praat je erover?"¹⁷ wordt gebruikt om de sporters

en omgeving op te roepen zich uit te spreken over dat wat men ervaart.

Materialen ontwikkeld:

- 3 video's (NL en Engels ondertiteld)
 - Seksueel misbruik en intimidatie
 - Pesten
 - Sociale media
- Posters: 10 varianten voor de verschillende thema's
- Flyers
 - Algemeen Centrum Veilige Sport Nederland
 - Voor vertrouwenscontactpersonen

¹⁶ <https://ftrprf.com/>

¹⁷ <https://centrumveiligegesport.nl/doelgroepen/bestuurders-en-begeleiders/campagne-blijf-je-stil-of-praat-je-erover>

- Voor gemeente, sportbonden, verenigingen
- Aandacht voor sociale veiligheid tijdens Corona
- Advertentie plaatsing Helden Magazine Amsterdam

Social media campagne:

- Centrum Veilige Sport Nederland wekelijks 3 posts op alle kanalen
 - Twitter: 45 posts
 - Facebook: 45 posts
 - LinkedIn: 45 posts
- NOC*NSF kanalen doorgeplaatste berichten
 - Twitter: 45 posts
 - Facebook: 45 posts
 - LinkedIn: 20 posts

CVSN website

In 2020 waren er 29.223 unieke bezoekers, 37% komt direct binnen door de website URL in te typen en 30% via Google of andere zoekmachines naar de website. Wat goed is om te zien is dat bij een doorlink van de eigen website naar de CVSN website de KNZB en de KNGU in de top tien van gebruikers

Tabel 12 E-learning deelname totalen

Module	Niet afgerond, bezig	Afgerond
Financiële integriteit	67	91
Matchfixing	204	351
Discriminatie	158	166
Pesten	128	212
Seksuele intimidatie	99	135

verschijnen. Het aantal unieke bezoekers is gestegen sinds de start van de eigen social media campagne.

Clubbase en Sportbase

Alle campagnematerialen zijn beschikbaar voor het aanpassen met eigen verenigingslogo's, sportbond of gemeentelogo's.

Media kalender

Deze is vastgesteld voor CVSN naast de NOC*NSF en TeamNL kalender.

Huisstijl voor CVSN

is doorontwikkeld binnen de kaders van de NOC*NSF huisstijl met een zachtere kleur voering.

E-learning

Pesten is in 2020 ontwikkeld en gepubliceerd. Zie tabel 12 voor een overzicht van de deelname aan de e-learnings.

Het CVSN heeft twee webinars verzorgd met het thema "slachtoffers in de sport" in samenwerking met verschillende hulpverleningsorganisaties, en drie open inschrijving webinars over de werkwijze van het CVSN. Het CVSN heeft meerdere communicatie-uitingen geplaatst in nieuwsbrieven zoals op Ledennet voor sportbonden en is regelmatig in de pers verschenen. Met name wanneer er een incident in de media verschijnt, ontstaat de vraag om toelichting te geven over de manier van werken en de vooruitgang die er is geboekt in de sport.

Vanuit de Academie voor Sportkader wordt de opleiding aangeboden voor de vertrouwenscontactpersonen (VCP) voor verenigingen. Daarbij organiseert het CVSN voor de VCP van verenigingen, terugkomdagen om het kennisniveau op peil te houden en het contact te onderhouden. In 2019 en 2020 was het thema voor de terugkomdagen het leren omgaan met het High5 Stappenplan.

In 2020 zijn er;

- 16 Vertrouwenscontactpersoon scholingen georganiseerd,
- 203 Vertrouwenscontactpersonen opgeleid,
- 6 terugkomdagen georganiseerd met 53 deelnemers.

7. Opvallende zaken en kansen

In het jaar 2020 is alle administratie van de casemanagers van het Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN) vastgelegd in het Case Management Systeem Sport (CMSS). Net als in 2019 zijn er een aantal uitdagingen die de keten heeft met het afhandelen van casuïstiek en het opvolgen van incidenten. Doordat de keten gezamenlijk in staat is meer inzichtelijk te krijgen wat er in de sport gebeurt, zijn in 2020 de casemanagers CVSN voornamelijk ingezet op casuïstiek en adviesgesprekken. Hierdoor is er onvoldoende tijd geweest om sportbonden gericht te ondersteunen in professionalisering en preventietaken.

Vanuit de casuïstiek die zich aandient en preventievragen die gesteld worden zijn onderstaand een aantal kwetsbaarheden benoemd.

7.1 Informatievoorziening voor melders

Een klacht van melders is dat men niet weet hoe en bij wie ze terecht kunnen binnen een sportbond met vragen of meldingen betreffende grensoverschrijdend gedrag. Een andere uitdaging waarmee melders te maken hebben is summiere, verouderde of foutieve informatie rondom het tuchtreglement van een sportbond. Bijvoorbeeld doordat een verouderde versie

van het tuchtreglement op de website staat vermeld. Dit kan voor verwarring zorgen welke procedure men kan doorlopen en wat men hiervan mag verwachten.

Ook het CVSN is nog niet voor alle betrokkenen in de sport goed vindbaar. Op de websites van sportbonden en sportverenigingen staat verouderde informatie, die verwijst naar het Vertrouwenspunt Sport in plaats van het CVSN.

De ervaring is dat melders vertrouwen opbouwen door eerst informatie te zoeken en een afweging maken wat ze "met de melding kunnen bereiken". Daar-

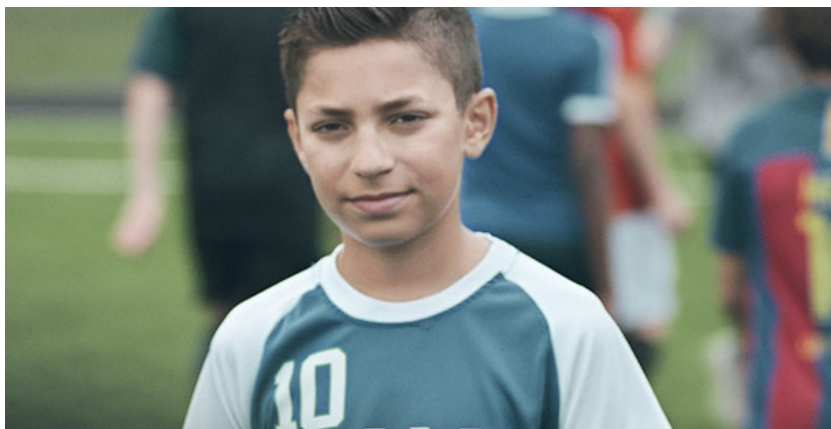

bij is het belangrijk om open en transparant te zijn over opvolging van meldingen, welke acties er zijn genomen en genomen gaan worden naar aanleiding van bijv. sanctioneringen. Informatievoorziening heeft dus ook invloed op meldingsbereidheid van de achterban. Naast de contactgegevens en processen inzichtelijker maken bieden het implementeren van de anonieme SpeakUp chat en FIER chat dus kansen om de drempel te verlagen voor melders.

Informatievoorziening is ook het actief delen van preventieve activiteiten en bewustwording creëren over gedrag in de sport. Vanuit de campagne “Blijf je stil of praat je er over?” kunnen de bonden, verenigingen en gemeenten aansluiten en actief communiceren over de verschillende onderwerpen. Zo geven we bijvoorbeeld naast de positieve inclusief sporten uitingen ook aandacht aan de uitsluiting en discriminatie kant van de sport.

7.2 Beschuldigde zonder binding

In casuïstiek blijkt dat beschuldigen regelmatig niet vervolgbaar zijn in tucht omdat zij geen lid zijn van de vereniging of een sportbond. Het gaat dan zowel om trainers die ingehuurd worden als vrijwilligers. Ook stagiaires afkomstig van diverse sportopleidingen die actief zijn op een vereniging kunnen, als zij geen lid van sportbond en/of -vereniging zijn, niet tuchtrechtelijk worden vervolgd. Hier wordt onvoldoende gebruik gemaakt van de mogelijkheid een verklaring onderwerping tucht (VOT) te laten ondertekenen, naast het gebruik maken van de VOG aanvraag. Het ondertekenen van deze verklaring wordt gezien als een extra administratieve handeling en als drempelverhogend

ervaren door sportverenigingen. Bij incidenten uit een sport die niet onder de NOC*NSF koepel vallen (ongebonden sporten) kunnen beschuldigen niet in tucht vervolgd worden. Het CVSN wordt wel regelmatig benaderd door melders uit de ongebonden sporten over incidenten bij sportaanbieders of sportvakantie activiteiten. Deze melders worden wel te woord gestaan en op weg geholpen in het CVSN netwerk. Een betere binding met de leden, formaliseren van aanstellingen en binding onder sporttuchtrecht zou dus de hoeveelheid op te volgen incidenten verhogen.

7.3 Niet volledig benutten tucht mogelijkheden

Het komt voor dat er wel voldaan is aan de vereisten uit de blauwdruk SI, maar de mogelijkheden die er zijn niet volledig worden benut. Dit zijn over het algemeen situaties waarbij een slachtoffer zelf geen aangifte bij de politie/tuchtcommissie sportbond/ISR wenst te doen en een verenigingsbestuur wel op de hoogte is van een eventuele overtreding van het tuchtreglement én/of eventuele gevaarstelling voor andere leden. In deze situaties kan het verenigingsbestuur of sportbond zelf een melding maken bij het ISR. Het valt op dat dit in de praktijk wordt nagelaten.

Daarnaast komt het voor dat het incident zelf wel aan de vereisten van de blauwdruk SI voldoet, maar er een oud tuchtreglement nog van toepassing is. Hierdoor is het niet mogelijk om als verenigingsbestuur of sportbond een melding te maken bij het ISR, is de verjaring nog van kracht en de meldplicht niet opgelegd. Sportbonden onderling verschillen in hoe men adviseert naar de verenigingen over incidenten. De ene sportbond legt vrij snel een incident voor aan bijv. het ISR ter toetsing en gaat vanaf daar verder in het adviseren, andere sportbonden verwijzen het incident eerst terug naar de verengingsstructuur en laten daar de oplossing plaatsvinden. Het bestuur van de vereniging bepaalt in die gevallen of het een overtreding betreft van het SI reglement. Dit betekent in de praktijk dat de vereniging deze zaken zelfstandig onderzoekt of een “snelle oplossing” inzet. Een van de risico's hiervan is dat een vervolgonderzoek in tucht “vervuild” is geraakt of dat de beschuldigde van verenging verandert en daar de handelingen voortzet.

De onduidelijkheid in processen en verwachtingen tijdens het doorlopen van onderzoek bij het ISR en de negatieve berichtgeving aan het einde van het jaar dragen niet bij aan het optimaal

gebruik maken van het tuchtrechtsysteem. Melders zien op tegen de lange doorlooptijden en beklagen zich over gebrek aan informatie, communicatie, inzicht in rechten maar ook over de kwaliteit van onderzoek en verslaglegging. Het CVSN voorziet dat melders hierdoor minder geneigd zullen zijn incidenten te laten onderzoeken waarmee het veilig stellen voor de gehele sport in het gedrang komt.

De verbetering van de gehele keten is hier van belang, zowel juridische kennis vergroten als het effectief inzetten van de al bestaande mogelijkheden. Daarbij moeten we de menselijke maat niet uit het oog verliezen en zorgen dat alle betrokkenen aan hun recht komen én afsluiting kunnen vinden van het incident.

7.4 Samenwerking sportbonden

Het CVSN en de sportbonden werken steeds meer samen bij incidenten. De daaruit voortkomende vragen worden complexer en de aandacht voor preventie neemt toe. Vanuit de keten die gevormd is worden er een aantal ontwikkelingen zichtbaar, mede door de grotere aantallen in casuïstiek.

- Vanuit verschillende sportbonden komt de vraag voor meer en intensievere begeleiding door het CVSN voor zowel de sportbond als de verenigingen. Door het in de loop van het jaar uitbreiden van capaciteit bij het CVSN ontstaat de

mogelijkheid hen hier beter in te ondersteunen, tegelijkertijd moeten we hier waken voor een vermenging van rollen en uitvoering. Daarbij zouden ook de sportbonden meer op het onderwerp moeten kunnen investeren binnen de eigen organisatie.

- Voor CVSN is het niet altijd duidelijk welke persoon waarvoor verantwoordelijk is binnen de sportbond en wie benaderd moet worden bij casuïstiek of preventievragen. Ook is het niet altijd duidelijk welke verwachtingen men onderling mag hebben van elkaar in de samenwerking. De positionering van CVSN en de bonden onderling is niet volledig helder. Het is o.a. onvoldoende vastgelegd wie welke rol heeft in een casus, wie wanneer verantwoordelijk is voor opvolging, of welke advies status het CVSN heeft ten opzicht van sportbonden.
- Bij vrijwel alle sportbonden is inmiddels een vertrouwenscontactpersoon (VCP) actief. Dit is in lijn met de minimale kwaliteitseisen (MKE) van het NOC*NSF waarin beschreven staat dat iedere sportbond over minimaal één VCP moet beschikken. De totstandkoming van het contact tussen de casemanagers van het CVSN en de VCP verdient bij een aantal sportbonden extra aandacht. Daarbij is er een verschil in kwaliteit van de VCP van de sportbonden maar ook

hoe men vanuit de sportbond gefaciliteerd wordt en gepositioneerd. Vanuit de MKE wordt er geen kader gegeven over de rol van de VCP bij de sportbond.

- Kleinere sportbonden geven aan dat functiescheiding en daarmee het verdelen van de werkzaamheden over verschillende functionarissen een uitdaging kan opleveren. Op verzoek vervullen de casemanagers van CVSN steeds meer de rol van vertrouwenscontactpersoon van een sportbond en voeren tegelijk ook de zaakregie in nauw contact met de sportbond. Verantwoordelijkheid omtrent de afhandeling van de casus blijft altijd bij de sportbond, het CVSN is formeel geen meldpunt in de sport en kan niet eigenstandig optreden of ingrijpen. Hierbij moet er goed gelet worden op het voorkomen van rolvermenging van het CVSN in casuïstiek en in het meedenken in advies in proceslijnen.
- Sportbonden zijn niet allemaal in de gelegenheid om via bijvoorbeeld verenigingsondersteuners dicht bij het bestuur van een vereniging te blijven tijdens een incident. Ook inzet van gemeentelijke voorzieningen zijn hier niet toereikend. Daarbij ontbreekt het regelmatig ook aan kennis om adviezen te kunnen geven aan de bestuurder, bijvoorbeeld op het gebied van communicatie rondom een incident.
- Vanuit de sportbonden komt ook de vraag om de poule van vertrouwenspersonen in te kunnen zetten voor de eigen medewerkers bij incidenten zoals gevraagd wordt vanuit de Arboretgeving. Deze rol heeft het CVSN momenteel nadrukkelijk niet.

Bijlage 1: Totaal aantal dossiers per sport

Tabel 13 Overzicht in aantallen dossiers waarin de sport is genoemd (zowel melding als adviesvragen, inclusief vertrouwenspersonen dossiers).

Sport	Aantal	Sport	Aantal
Turnen	244	Paardrijden	3
Voetbal	123	Skiën	3
Zwemmen	65	Onderwatersport	2
Volley zaal	43	American football	2
Hockey	32	Dammen	2
Overig	19	Schaken	2
Atletiek	17	Dansen	2
Korfbal	14	Autosport	2
Handbal	14	Biljart	2
Acrogymnastiek	14	Bridge	2
Basketball	13	Badminton	1
Judo	13	Skateboarden	1
Wielrennen	12	Kendo	1
Rugby	11	Baseball	1
Roeien	11	Minigolfen	1
Schaatsen	11	Cricket	1
Waterpolo	11	Bowling	1
Reddend zwemmen	10	Gewichtheffen	1
Handboogschieten	10	Golfsurfen	1
Tennis	9	Groepsspringen	1
Zeilen	9	Inline-skaten	1
Karate	7	Jiu Jitsu	1
Zweef /zeil /schemvliegen	7	Kano	1
Schermen	6	MMA	1
Taekwondo	6	Kunstschaatsen	1
Kickboksen	6	Motorsport	1
Golf	5	Mountainbiken	1
Triathlon	5	Zwemles	1
Tafeltennis	5	Synchroonzwemmen	1
Ritmische gymnastiek	5	Hapkido	1
IJshockey	4		
Boksen	4	Niet ingevuld	6
Fitness	4		
Klimmen	4	Totaal	828
Vissen	4		
Darts	3		

Bijlage 2: Onderbouwing cijfers CMSS

Het CVSN heeft bij de start van het CMSS in juni 2019 de actieve dossiers overgezet vanuit de Workspace webapplicatie naar het CMSS. Vervolgens is het archief met 2200 gesloten dossiers, dat terugloopt tot en met het jaar 2010, ingeladen in het CMSS. Dit archief zal in de loop van het jaar 2020 voor de sportbonden (daar waar mogelijk) beschikbaar worden ter inzage. Naar verwachting is het volledige archief eind 2021 overgezet en beschikbaar waardoor tot die tijd dossier aantallen kunnen fluctueren. De sportbonden die toegang hebben tot het CMSS maken zelf de keuze welke dossiers zij vanuit hun eigen archief invoeren.

Bij het aanmaken van de dossiers worden de aangegeven vijf hoofdcategorieën van schendingen en de daarbij behorende subcategorieën gehanteerd. Onder adviesgesprekken wordt een veelzijdig beeld gegeven van vragen zoals opleiding, vragen over te volgen processen bij incidenten op de vereniging, preventie en het opzetten daarvan. Overigens gebeurt het regelmatig dat een adviesgesprek binnen een aantal dagen een melding oplevert, dan wordt het dossier hernoemd van adviesgesprek naar melding. Het CMSS bevat veel dropdown en selectie-opties waardoor het mogelijk is om verschillende data met elkaar te combineren voor rapportage. Er zijn geanonimiseerde formats beschikbaar, die de sportbonden

kunnen gebruiken om zelfstandig over hun cijfers te rapporteren.

- Dossiers die door de sportbond "Enkel bond" gelabeld worden, zijn in het systeem niet inzichtelijk voor rapportage door CVSN.
- CVSN administreert vanuit de melder en maakt dus per melder een dossier aan, ook als dit gaat over dezelfde situatie en/of dezelfde beschuldigde. Ieder melddossier is uniek in de telling.
- Er is een selectie gemaakt van dossiers met invoerfouten (bijv. per ongeluk twee keer een nieuw dossier aangemaakt voor dezelfde melder) of een teststatus (systeembeheer test het systeem bij aanpassingen). De beheerder voert een controle uit, zodat er geen dubbeltellingen ontstaan op aantallen dossiers en zaken.
- De dossiers die in het CMSS handmatig aangemaakt worden, zijn zowel meldingen van incidenten als adviesvragen. Het systeem genereert automatisch een nieuw dossier als er gebruik wordt gemaakt van een SpeakUp chat van de sportbond of het CVSN.
- In de cijferrapportage wordt aangegeven hoeveel dossiers er bij de sportbonden en het CVSN binnenkomen. De telling wordt gemaakt op basis van de persoon die het dossier heeft aangemaakt en niet op basis van de huidige case owner / eigenaar. Hierdoor wordt het

inzichtelijk hoeveel dossiers er bij het CVSN binnenkomen en hoeveel direct bij de sportbonden.

- Bij het CVSN worden regelmatig vragen gesteld en meldingen gedaan vanuit sporten die niet aangesloten zijn bij de NOC*NSF. Deze staan geadmineerd als een aparte sportbond onder het label "Anders(niet) gebonden".
- Er zijn tellingen gedaan op enkel CVSN, op enkel de sportbonden en CVSN + sportbonden. Daar waar mogelijk worden de cijfers gescheiden om het overzicht te verbeteren.

Bijlage 3

High5 Stappenplan

Stichting Rutgers heeft in 2019 opdracht van het CVS/NOC*NSF de opdracht gekregen om de oude Toolkit Seksuele Intimidatie te moderniseren en als online tool voor alle verenigingen gratis beschikbaar te maken via de CVS/N website. Er is aandacht besteed aan het opschonen van documenten rondom preventie en een selectie gemaakt van documenten die nog relevant zijn. Daarnaast zijn een aantal documenten gemoderniseerd. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in het [High5 stappenplan](#) voor een veilige sportcultuur. In het stappenplan wordt de vereniging in 5 stappen meegenomen in het opzetten en implementeren van beleid rondom sociale veiligheid. Per stap zijn er documenten

beschikbaar zoals voorbeeld brieven, powerpoint presentaties en beleidsdocumenten. Bovendien is het stappenplan zo opgezet dat het tussentijds te updaten is en nieuwe/andere thema's aangevuld kunnen worden. Hierdoor blijft het stappenplan doorlopend in ontwikkeling.

Er zijn twee checklist mogelijkheden op de website te vinden die verenigingen kunnen gebruiken om een start te maken met het preventiebeleid en die gebruikt kunnen worden om het preventiebeleid in een later stadium te evalueren. De [checklist grensoverschrijdend gedrag](#) geeft inzicht in de sterke en zwakke punten van de vereniging waar het gaat om

gedrag. De [checklist beleid en communicatie](#) geeft inzicht in de sterke en zwakke punten van het beleid en de communicatie wat betreft grensoverschrijdend gedrag en de cultuur binnen de vereniging. Door stellingen voor te leggen aan verschillende personen binnen de vereniging (sporters, ouders, begeleiders) kan de vereniging nagaan hoe de situatie door iedereen wordt ingeschat en ervaren.

Het High5 stappenplan kan preventief door de verenigingen zelfstandig gebruikt worden, maar wordt ook toegepast door de VOG expert poule in verenigingstrajecten.

Colofon

Reproductie
Digitaal

Opgesteld door
NOC*NSF

Productie en verspreiding
NOC*NSF

Telefoon: 0900- 20 25 595
E-mail: centrumveiligesport@nocnsf.nl

Arnhem, Versie def. 1.1

Bezoekadres

Papendallaan 60, Arnhem

Postadres

Postbus 302, 6800 AH Arnhem

Telefoon

+31 (0)26 483 44 00

Email

info@nocnsf.nl

